

Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport
Dhr. drs. C. van der Burg
Directeur Langdurige Zorg
Postbus 20350
2500 EJ DEN HAAG

Datum 2 september 2011
Ons kenmerk B300811MMCHE
Onderwerp 80+ maatregel

Contact mw. drs. M. van der Meulen / mw.
drs. H. Oosterom
Telefoon 030 – 27 39 745 / 030-27 39 784
E-mail mmeulen@vgn.nl /
h.oosterom@actiz.nl

Geachte heer Van der Burg,

ActiZ en de VGN maken zich ernstig zorgen over de zogenaamde 80+-maatregel die de staatssecretaris in het kader van de vereenvoudiging van de indicatiestelling per 1 oktober wil invoeren. De concrete invulling van de maatregel en de bijbehorende monitor, de communicatie en ondersteuning naar de aanbieders, maar ook het proces van de invoering zijn nog grotendeels onduidelijk en roepen veel vragen op. In deze brief vragen we uw aandacht voor de randvoorwaarden die wij zien bij het goed laten slagen van deze pilot.

Onduidelijkheid

Met de 80+-maatregel krijgen zorgaanbieders de mogelijkheid van de zogenaamde indicatiemelding voor AWBZ verblijf voor tachtig plussers. Het CIZ geeft hierbij op basis van de aangeleverde gegevens van de zorgaanbieders het indicatiebesluit af. Na de aankondiging van de maatregel door de staatssecretaris op 14 april 2011, hebben wij als ActiZ en VGN op 27 mei hier verder met uw ministerie en het CIZ over gesproken. De afspraak was toen dat het ministerie van VWS de verantwoordelijkheid zou nemen in het verder uitwerken van deze 80+-maatregel en het voorbereiden en ondersteunen van de aanbieders in dit traject. Ondertussen komt de datum van 1 oktober steeds dichterbij en is er bij ons en onze aanbieders nog weinig bekend over de verdere uitwerking van de maatregel. De voorbereidingstijd om het traject goed te laten starten, wordt hiermee wel erg krap.

Aantrekkelijkheid

Succesvolle invoering van de 80+-maatregel lukt alleen als de indicatiemelding goed uitvoerbaar en aantrekkelijk is voor aanbieders. De manier en omvang van de uitvraag van de benodigde gegevens zijn hierin van wezenlijk belang. Indiciemelding moet voor een aanbieder minder tijd en energie kosten dan een reguliere indicatie om er gebruik van te maken.

Dit betekent dat het belangrijk is dat er voor 1 oktober a.s. een betrouwbare en sterk vereenvoudigde uitvraag voor de indicatiemelding beschikbaar is. Gezien de tijd die ook nog nodig is om de aanbieders hierop te scholen, vragen wij ons ernstig af of dit haalbaar is.

Onafhankelijkheid

Een belangrijke les bij de Herindicaties via Taakmandaat (HiT) is dat het tijd kost om professionals de benodigde expertise en kennis te laten opdoen om zo goed mogelijk informatie aan te leveren voor een indicatiebesluit. De toetsende rol van het CIZ en de bijbehorende feedback is een van de belangrijkste onderdelen van dit leerproces. Een belangrijk kenmerk van de HiT is wel dat de aanbieders de cliënt al in beeld hebben en vanuit die kennis goed de veranderende zorgbehoefte kunnen bepalen.

Anders dan bij de HiT is het traject van indicatiemelding ook bedoeld voor de eerste indicatie. Dit vraagt andere expertise en kennis om de zorgbehoefte te verhelderen en deze om te zetten in informatie voor een indicatiebesluit; de cliënt is immers nog niet bekend. Daarnaast moet de zogenaamde 'trechter' doorlopen, waarin zorgaanbieders moeten kijken naar voorliggende voorzieningen en (boven)gebruikelijke zorg. Gezien de aard van de doelgroep en het productenaanbod van de aanbieder ligt dit voor de gehandicaptenzorg lastiger dan voor de ouderenzorg. Onze verwachting is dat het zogenaamde 'inleerproces' voor aanbieders meer tijd kost dan bij de HiT.

Continue feedback en ondersteuning en een toetsende rol van het CIZ zijn in dit traject voor de kwaliteit van de indicaties nog belangrijker dan bij de HiT. Net als de staatssecretaris hechten ActiZ en de VGN aan een onafhankelijke indicatiestelling in de AWBZ. We maken ons echter zorgen over het behoud van die onafhankelijkheid bij de indicatiemelding. Daarom pleiten we voor een passend instrument dat de professional helpt om de juiste gegevens voor de aanspraakbepaling aan te kunnen leveren.

Daarnaast benadrukken we nogmaals de noodzaak voor een continu ondersteuningsaanbod vanuit het CIZ en het inplannen van een bewust evaluatiemoment.

Naar ons idee moet de onafhankelijke indicatiestelling een van de belangrijkste evaluatiecriteria zijn in de evaluatie van de indicatiemelding. Dat is in het belang van de cliënt, de aanbieder, maar ook in het belang van de overheid en het CIZ. ActiZ en VGN blijven voorstander van een onafhankelijke rol van het CIZ. De aanbieder geeft een indicatieadvies, het CIZ toetst (desgewenst) en blijft verantwoordelijk voor het indicatiebesluit.

Monitor

Een belangrijk onderdeel van de invoering van indicatiemelding is het monitoren van de effecten van de indicatiemelding. Over de invulling van de monitor is nog weinig bekend. Als brancheorganisaties worden we graag betrokken bij de verdere invulling van het monitorproces. Belangrijke aandachtspunten voor ons zijn:

- Hoe is zeker dat gemeten wordt wat je wilt meten (validiteit, betrouwbaarheid)?
- Hoe wordt de relatie gelegd met demografische ontwikkelingen?
- Hoe wordt aangesloten bij algemene trends in de zorgzwaarteontwikkeling?

- Hoe sluit je aan bij de bestaande informatiestromen?
- Hoe haal je met zo min mogelijk gegevens de juiste informatie naar boven?
- Hoe wordt de relatie gelegd tussen de indicatie en de ingekochte zorg?

Een volgende stap is hoe met de gegevens uit de monitor wordt omgegaan. Wanneer is een afwijking ten opzichte van gemiddelden te verklaren (bijvoorbeeld door de regionale situatie en specifieke inkoopbeleid van het zorgkantoor) en wanneer niet? ActiZ en VGN zijn voorstander van het principe 'high trust, high penalty', maar willen wel betrokken worden bij de invulling hiervan. Wij bevelen daarom aan een expertgroep voor de indicatiemelding in te stellen om de 80+-maatregel en de monitor goed vorm te geven. Graag zijn we bereid in een dergelijke expertgroep te participeren.

Verwachtingen en evaluatie

We verwachten door de korte periode tot de ingangsdatum en de voorbereiding die de 80+-maatregel met zich meebrengt, aanvankelijk slechts een druppelsgewijze instroom. Het gebruik van de indicatiemelding zal moeten groeien. Om de resultaten van deze pilot goed te kunnen beoordelen zijn echter voldoende representatieve gegevens nodig. Wij achten het zinvol om dit moment te bepalen bij een tussen-evaluatie over een jaar. Op basis van de eindevaluatie kan onderbouwd een go/no-go worden bepaald of eventuele aanpassingen in het traject worden voorgesteld. De meerwaarde van de indicatiemelding voor betrokken partijen en het behoud van de onafhankelijke indicatiestelling zijn belangrijke parameters voor de keuze om indicatiemelding wel of niet in de AWBZ uit te breiden. De expertgroep kan bij de evaluatie een belangrijke rol en inbreng in de inhoud en het proces vervullen.

Communicatie

ActiZ en VGN verwachten dat het ministerie van VWS en het CIZ de aanbieders op korte termijn voorzien van nadere informatie over het traject. Wij dringen erop aan om naast de branches van de zorgaanbieders de branches van de cliëntorganisaties, zorgverzekeraars, ziekenhuizen en huisartsen te informeren over het nieuwe beleid rondom indicatiemelding, aangezien zij ook (op verschillende manieren) betrokken zijn bij het traject.

Samengevat

Samengevat zijn onze belangrijkste aanbevelingen:

- Maak het traject van indicatiemelding aantrekkelijk voor professionals door een betrouwbaar instrumentarium, vereenvoudigde uitvraag, adequate ondersteuning, opleiding en feedback;
- Wees zorgvuldig in het opzetten van het monitortraject en doe dit in nauw overleg met de brancheorganisaties;
- Evalueer op het moment dat er representatieve gegevens zijn en bouw hier een nadrukkelijk 'go/no-go' moment in op basis van de meerwaarde voor alle betrokken partijen en het behoud van de onafhankelijke indicatiestelling;

pagina 4

ons kenmerk B300811MMCHE

- Betrek de brancheorganisaties nadrukkelijk bij het proces gedurende de gehele pilot;
- Stel een expertgroep op bij de implementatie van de maatregel;
- Waarborg een goede communicatie aan zorgaanbieders en ketenpartijen, waarbij het managen van de verwachtingen in het traject en de geboden ondersteuning een belangrijke rol innemen.

Met vriendelijke groet,

Dhr. J. Schirmbeck
Directeur VGN

Dhr. drs. A. Koster
Directeur ActiZ

C.c.: dhr. Hoefsmit CIZ